

กุศล-อกุศล

โดย หลวงปู่ขาว อนาลโย

วัดถ้ำก่องเพชร

ต.โนนทัน อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู

ธรรมทั้งหลายก็อยู่ที่นี้แหละ อยู่ที่สภณฺ์กายของเรา ไม่ต้องไปหาเอาที่อื่นดอก มีครบบริบูรณ์หมด สติปัญญาทั้ง ๔ ก็มีก็แม่น เราควรทำเอา ท่านให้พิจารณา กาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต ให้พิจารณาธรรม ๔ อย่าง แล้วพิจารณาอันใดอันหนึ่งเท่านั้นแหละ ไม่เอาหมดทุกอย่างดอก สัมมปธาน ๔ ก็มี เพียรละบาป ให้เพียรบำเพ็ญบุญ สัมมปธาน ๔ มีว่า ปหานปธาน ประหารบาป ละบาป บาปปรากฏขึ้นที่จิตนี้แหละ ไม่เกิดขึ้นจากที่อื่น เพราะจิตไปรวบรวมเอา อารมณ์ภายนอก

อารมณ์ภายนอกก็หมายเอา ๕ อย่าง รูป เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัส มันไปรวบรวมเอามาปรุงมาคิด พิจารณากาย มันก็ไปถูกเวทนานะแหละ ครั้นจะพิจารณาเอาจิต มันก็ไปถูกธรรม จิตมันเกิดขึ้นกับใจ เรียกว่าธรรมารมณฺ์ สี่อย่างนี้ ธรรมารมณฺ์ก็ไม่ใช่อื่น คืออดีตที่ล่วงมาแล้วไปนึกเอามา ดีชั่วอย่างไรก็นึกเอามา อารมณ์ที่ชอบใจก็นึกเอามา มาหมักหมมที่ใจนี้ อนาคตยังไม่มาถึงก็เหนียวเอามา เอามาเต็มอยู่ในปัจจุบันนี้ เรียกว่าธรรมารมณฺ์ นี้เรียกว่า สติปัญญา ๔

สัมปชาน ๔ ปทานปชาน เพียรละบาป ไม่ให้มันเกิด ที่เกิดขึ้นแล้วจะ
ประหาร เพียรทำกุศลให้เกิดให้มี เรียกว่า ภาวนาปชาน อนุรักษนาปชาน เมื่อ
บุญกุศลเกิดขึ้นแล้ว รักษาไว้ไม่ให้เสื่อมสูญไป ภาวนาปชาน ทำให้เกิดให้มี
มากๆ อเสวิตาย ให้เสพมากๆ เสพเพื่อตั้งอกตั้งใจ มีสติประจำใจ ตั้งอกตั้งใจ
ไม่ปลงใจให้มันล่องไปตามอารมณ์ คมจิตใจให้มันอยู่กับที่ เอาสติควบคุม
แล้ว เรามุ่งกำลังหรือพลังของจิต ศรัทธาพลัง วิทยพลัง สติพลัง ก็มีอยู่นั้น
แล้ว แม่เราจะทำอะไร

สมาธิพลัง ปัญญาพลัง อินทรีย์ ๕ ก็ว่า พละ ก็ว่า อินทรีย์พลัง คือทำให้มันแก้
กล้า ให้มันใหญ่ขึ้นไป ก็แม่ฉันเดียวกันนั้นแหละ ศรัทธาพลังรวมธรรม
ทั้งหลาย ธรรมอันเป็นเครื่องที่จะให้บรรลุคุณความดีเบื้องสูงก็มีอยู่ที่เรานี้โมด
ไม่ได้ไปค้นคว้าเอาที่อื่น มีอยู่ที่นี้แหละ อัญญสังคิมรรค มรรค ๘ อันนี้เป็นทาง
พระพุทธเจ้าบอกไว้แล้ว

โพชฌงค์ ๗ มีสติสัมโพชฌงค์ ให้มีสติ ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ ให้เลือกเห็น
ธรรม ธรรมเป็นอกุศลให้ตัดออก ธรรมเป็นกุศลให้ประกอบให้ดีขึ้น วิ
ริยสัมโพชฌงค์ เพียรให้เกิดให้มีขึ้น ปิติสัมโพชฌงค์ ครั้นธรรมแก้กล้าขึ้นไป
มันจะเกิดปีติ ความเอิบอิมเรื่องจิตเรื่องใจ ปีติเกิดขึ้น ปัสสัทธิ ความสงบกาย
สงบใจ

ความสงบกาย สงบใจ ครั้นสงบแล้ว สมาธิสัมโพชฌงค์เกิดขึ้น สมาธิเกิดขึ้น ก็
เกิดอุเบกขาสัมโพชฌงค์ ธรรมเหล่านี้เรียกว่า โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประกอบ
ธรรมหมู่ให้สมบูรณ์แล้ว ได้ชื่อว่าทำพละ หรือกำลังของจิตให้เกิดขึ้น อันนี้
แหละจะเป็นกำลังของจิต ทำให้เกิด ให้มี ให้สมบูรณ์ ให้ครบบริบูรณ์แล้ว จิต
มันจะสงบได้ จิตสงบจึงจะเกิดความรู้เห็น เกิดญาณความรู้ รู้ก็ไม่ให้รู้อื่น คือ
ให้รู้สัจธรรมกายของตน รู้เหมือนพระพุทธเจ้า แสดงว่าอบรมจนมีกำลังเป็น
สามัคคีกันแล้ว มันจะเกิดญาณทัศนะ ความรู้เห็นตามความเป็นจริงของสังขาร
คือรู้สัจธรรมทั้ง ๔ ของจริงทั้ง ๔ นี้เห็นแจ้งประจักษ์

เมื่ออบรมอันนี้ขึ้นแล้ว มันเห็นตามความเป็นจริงแล้ว มันจะมีความเบื่อหน่าย มี
ความเบื่อหน่ายหน่าย มันจะคลายความกำหนัด คือ อุปาทาน ความยึด ว่าเขา
ว่าเรา ว่าตัว ว่าตน ว่าผู้หญิง ว่าผู้ชาย อันนี้เป็นสมมุติทั้งนั้นแหละ เราหลง
สมมุติ จึงให้พิจารณาอุบายเครื่องกล่อมจิต เครื่องควบคุมจิต ให้จิตไม่คิด
ออกไปข้างนอก ให้มันอยู่กับที่ จิตตั้งอยู่กับที่แล้ว นั้นแหละมันจะเป็นกำลัง
รวมขึ้น เป็นอาวุธ ศीलวุธ ศीलก็ให้บริสุทธิ์ สมาธิวุธ จิตก็ให้ตั้งเป็นปกติ ตั้งมันอยู่
กับที่ ปัญญาวุธ ให้ปัญญาประหารกิเลส คือ รากะ โทสะ โมหะ ให้มันหายไป
รวมทั้งปวงนี้ มีครบบริบูรณ์อยู่ในสัจธรรมกาย ทุกรูปทุกนามนั้นแหละ
พระพุทธเจ้าก็เทศนาสั่งสอนนั้นแหละ ให้ทำเอา เราตถาคตเป็นแต่ผู้บอกให้
เท่านั้นแหละ ผู้ที่ทำให้เกิดให้มันต้องเรา เราต้องทำเอง ผู้อื่นทำให้ไม่ได้
พระพุทธเจ้าก็ทำให้ไม่ได้ เป็นแต่เพียงสั่งสอนให้ทำตาม ทำตามแล้วก็เห็น
เหตุเป็นปัจจัยให้พ้นทุกข์จริง ไม่มีที่อื่น เรื่องปฏิบัติธรรม มันไปถูกสัจธรรมกาย
ถูกสัจธรรมกายก็ถูกธรรมนั้นแหละ แม่ฉันธรรมหมดทั้งนั้นแหละ

ต่อเมื่อญาณความรู้เกิดขึ้นจะเป็นหมด เห็นโมัด เราตาติมองดูข้างเห็นหมด ทั้งตัวข้างนะ ไม่ต้องไปลูบคลำแข็ง คลำขา ลูบแข็งลูบขามัน ลูบวงมัน ลูบนี้มันมัน เหมือนคนตาบอด พวกเราก็เหมือนคนบอดนั้นแหละ ใครปฏิบัติทำอย่างไรก็ว่าถูกของตน พวกนั้นผิด เราถูกทุ่มเถียงกัน ทะเลาะวิวาทกัน มนุษย์ในโลกมนุษย์เป็นโลกอันสมบูรณ์ สมบูรณ์ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นกลาง กลางอะไร กลางบุญ กลางบาป กลางสุข กลางทุกข์ กลางมี กลางจน กลางนรก กลางสวรรค์ กลางพรหมโลก กลางพระนิพพาน เราทำเอาเองหมด อยู่ในเมืองมนุษย์หมด

พวกพระอินทร์ พระพรหม เทพบุตร เทพยดา พวกเทพธิดาก็อยากลงมาทำบุญในมนุษย์ พวกนั้นไปถึงสวรรค์แล้ว ก็มีแต่เพลิดเพลินอยู่กับกาม ไม่ได้ทำบุญทำกุศลอะไรดอก เขาเป็นพระอินทร์ พระพรหม เป็นเทพธิดา เทพบุตร เขาก็มาสร้างเอาในเมืองมนุษย์เสียก่อน สร้างเอานี้แหละ แล้วก็ไปเสวยบุญของตนอยากลงมาเมืองมนุษย์มันครบ ปฏิรูปเทศวาโส ประเทศมนุษย์ ประเทศอันสมบูรณ์ พระอินทร์ก็อยากลงมารักษากุโบสถในมนุษย์ พระยานาคก็ขึ้นมารักษากุโบสถที่นี่ คือพระกฤษณะ พญาครุฑก็มารักษาที่นี่ เพราะมนุษย์เป็นชาติอันสมบูรณ์ด้วยพระรัตนตรัย มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระพุทธเจ้าสร้างบารมีก็สร้างเอาที่นี่ สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็มาสร้างที่นี่ สาวก สาวกบารมีก็สร้างที่นี่ พระปัจเจกโพธิ์ก็มาสร้างที่นี่ ผู้ที่จะสร้างเอานรกเหมือนพระเทวทัตก็มาสร้างเอาที่นี่ มี ๒ ทางเท่านั้น ทางไปนรก ๑ ทางไปสวรรค์และพระนิพพาน มี ๒ ทาง พระพุทธเจ้าจึงว่า กุศลธรรม อกุศลธรรม มี ๒ ทาง บุญกุศลที่บุคคลสร้างแล้วอันนี้เป็นกุศลกรรม นำสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ ไปเสวยความสุข อกุศลเรียกว่าอกุศลธรรม อันนั้นเป็นอกุศลกรรม สัตว์สังขาร ตกแต่งให้สัตว์นั้นได้ตกนรก เป็นเปรต เป็นผี เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดียรัจฉาน มี ๒ ทาง พระพุทธเจ้าว่าให้ไปทางดีนี้แหละ ทางพระพุทธเจ้าทำมาแล้ว แต่งมาแล้ว ให้ไปทางนี้ ทางนรกนั้นอย่าไป ทางทุจริต กายไม่บริสุทธิ์ วาจาไม่บริสุทธิ์ ใจไม่บริสุทธิ์ นั้นเป็นทางนรกอย่าไป ทางบริสุทธิ์ กายทำอะไรก็ถูกต้อง พูดอะไรก็ถูกต้อง ใจคิดถูกต้อง อันนี้เป็นทางบริสุทธิ์ สุจริตธรรม อันนี้เป็นทางไปสวรรค์ มาเป็นมนุษย์ก็ได้มนุษย์สมบัติ เหมือนคุณทั้งหลายนี้แหละ

มนุษย์สมบัติ สิ่งทั้งปวงเราทำเอาหมดทั้งนั้น เราคิดเอาหมดทั้งนั้น ผู้อื่นทำให้ไม่ได้ ต้องตนทำเอา ได้วิชาศิลปศาสตร์ก็เพราะคุณไปศึกษาเล่าเรียนเอา ตั้งใจเล่าเรียนเอา จึงได้เป็นใหญ่เป็นโตปานนี้ มียศฐาบรรดาศักดิ์ มีลาภ มียศ เจริญสุข มันตนทำให้ตนดี คนอื่นทำให้ไม่ได้ ตนทำให้ตน ผู้โง่ผู้เขลา ก็เหมือนกัน ตนทำให้ตน มีอยู่นี้แหละธรรมทั้งหลาย นี้แหละทำเอา อุตสาห์ทำไป

วิริเยน ทุกขมจเจติ คนจะก้าวล่วงทุกข์ได้ เพราะวิริยะ ความเพียร เพียรทำทุกสิ่งทุกอย่าง คุณงามความดีทุกสิ่งทุกอย่าง ควรทำความเพียร ชื่อว่าคนไม่ประมาท ผู้ที่ขามมหานรก พันสมมุติได้ก็เพราะไม่เป็นผู้ประมาทในคุณงามความดีทางบุญทางกุศล คนประมาทมันมักทำบาปทำกรรมใส่ตน คนประมาทชีวิตจะยาวร้อยปีก็ตาม ก็เหมือนกันกับคนตายแล้ว คนไม่ประมาท ชีวิตเขาจะเป็นอยู่วันเดียว ยิ่งดีกว่าผู้ประมาทอยู่เป็นร้อยปี นั้นประเสริฐกว่า

ระหว่างอยู่ฆราวาส เราก็ฝึกเสีย ให้มีขันติ ความทนทาน ไม่เห็นแก่ความเหน็ด เหนื่อยความลำบาก ให้มีวิริยะความพากเพียรในคุณงามความดีทุกอย่าง เพียรละสิ่งที่ไม่ดีนั้น เพียรละ เพียรถอน มันจะทำไม่ดีก็เพราะใจนั้นแหละ มันเป็นผู้ทำ สกนธ์กายนี้เป็นเครื่องใช้ต่างหาก มันเป็นของกลาง ไม่ใช่ของใครของเราเป็นของกลาง ผู้ฉลาดมาใช้มันนี้ ใช้สกนธ์กายอันนี้ทำคุณงามความดี ร่างกายนี้มันไม่เป็นสาระแก่นสาร ทรัพย์สมบัติวัตถุภายนอกก็ไม่ใช่แก่นสาร ชีวิตความเป็นอยู่ก็ไม่ใช่แก่นสาร เมื่อผู้ฉลาด ผู้มีปัญญา ผู้ไม่ประมาทแล้ว มาทำร่างกายให้ประกอบคุณงามความดี มีการเดิน การยืน มีการนั่ง การนอน ประกอบอยู่อย่างนั้น ได้ชื่อว่าทำสกนธ์กายของตนให้เป็นสาระแก่นสาร ทำชีวิตของตนให้เป็นสาระแก่นสาร

บริจาคให้ทานไปตามได้ตามมีตามเกิด ก็ได้ชื่อว่าทำทรัพย์สมบัติวัตถุภายนอกให้เป็นแก่นสาร เอาเข้ามาไว้เป็นอริยทรัพย์ภายในของตนเสีย การทำความเพียรทุกอย่างทุกอย่าง เรียกว่าทำอริยทรัพย์ของตน ทำให้ตน เมื่อเรายังไม่พ้นทุกข์ ท่องเที่ยวอยู่ในสังสารจักรนี้ ทรัพย์อันนี้ไม่มีสูญมีหายไปไหน ต้องติดตามไปทุกภพทุกชาติ ให้ได้ความสุขทุกภพทุกชาติ จึงว่าควรทำ ค่อยทำ ไปๆ แต่ก่อนๆ ท่านที่เป็นฆราวาส ท่านก็ได้สำเร็จพระโสดา สกิทาคา อนาคา บิณฑิกกัถิ นางวิสาขา กัถิ ว่าแต่ผู้จำได้ ส่วนนอกนั้นก็นับไม่ถ้วน พวกฆราวาสที่สำเร็จพระโสดา สกิทาคา อนาคา ผู้มีศรัทธา ผู้มีความยินดีแล้ว พระพุทธเจ้าก็ไม่ได้เลือกว่าต้องนั่งเหลืองจึงจะสำเร็จ ไม่ใช่ นั่งขาวก็ไม่ว่า นั่งเหลืองก็ไม่ว่า หัวโล้นก็ไม่ว่า หัวดำก็ไม่ว่า สำเร็จหมด ชั้นสูงก็ไม่ว่า ชั้นต่ำก็ไม่ว่า สำเร็จหมด ไม่เลือกชั้นเลือกวรรณะ ไม่เลือกชาติเลือกภาษา

ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติธรรมะของพระพุทธเจ้าทำลงไปแล้วไม่มีผล ไม่มี ต้องมีผลทีเดียว ทำน้อยก็ได้รับผลตามน้อย ทำมากก็ได้รับผลตามมาก ติดตนเป็นอริยทรัพย์ สมบัติอันนี้ได้รับผลตามกำลัง พวกคุณเกิดมาชาตินี้ก็สมบุญทุกอย่าง บาบาก็ไม่ได้ทำสักหน่อย มันเป็นผู้บริบูรณ์แล้ว ฟังเข้าใจว่าเราไม่พ้นในชาตินี้ มันก็รู้จักกันเดี๋ยวนี้ละ พระพุทธเจ้าบอกรู้จักกันเดี๋ยวนี้แหละ จะเป็นเทพยดา อินทร์ พรหม ก็รู้จักแต่เป็นมนุษย์นี่แหละ เสวยสวรรค์อยู่ในมนุษย์นี่แหละ จะได้ไปพระนิพพานก็เสวยอยู่ในมนุษย์นี่แหละ ได้เห็นในมนุษย์นี้เสียก่อน เหมือนพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้อรุณธรรมสัมโพธิญาณแล้วนั้นแหละ นิพพานดับในมนุษย์ รู้แจ้งเห็นแจ้งอยู่ในมนุษย์นี้เสียก่อน

ผู้จะไปนรกก็เห็นกันในมนุษย์นี้ พระพุทธเจ้าแสดงไว้ ไม่ใช่ตายแล้วนรกมาคมเอาไปตกนรก ไม่ใช่ ตกแต่เดี๋ยวนี้ ก็ให้คิดดู คนยากจนคนแค้นเหมือนกับเป็นเปรต เหมือนกัน หูหนวก ดาบอด ชี้อุดกุดถั่งนี้ มนุษย์เป็น อันนี้เป็นผู้สมบุญทุกอย่างทุกอย่าง ผู้ที่มีศรัทธา ทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนพวกคุณแหละ ก็ได้ชื่อว่า มนุสสเทโว ผู้มียางอายุ ผู้มีหิริ ผู้มีโอตตปปะ เรียกว่า มนุสสเทโว มนุสสาอินโท เห็นกันอยู่ในโลกนี้แหละ มันมีใช้ใหม่ ทำกรรมมันต้องเป็นกรรมแน่ ทำกรรมดีก็ต้องได้กรรมดีแท้ ทำเหตุไม่ดี ทำเหตุร้าย ต้องได้รับผลร้าย ผลที่ไม่พอใจมีอยู่นี้ ให้พิจารณาดู

คนเกิดมาในโลกนี้ ครั้นถ้าบาปไม่มี บุญไม่มีแล้ว มันคงจะเพียวกัน ไม่ต้องพิจารณาหาเหตุหาผล จะมีก็อย่างเดียวกัน เพียวกัน จะจนก็จนอย่างเดียวกัน จะโง่ก็โง่อย่างเดียวกัน อันนี้มันผิดกัน ผู้ฉลาดก็ฉลาดเอาเหลือล้น ผู้มี ก็มีจนเหลือเฟือ ที่จน ก็จน จนล้มตาย จึงว่ามีทุกอย่าง ต้องใคร่ครวญหาเหตุหาผล เห็นกันอยู่ในโลกนี้ ยากจนคนแค่น หูหนวก ตาบอด ครั้นเห็นบาปเห็นบุญ เห็นประจักษ์อยู่ในมนุษย์นี้แล้ว เราจะไม่กล้าทำบาป จะประกอบแต่คุณความดีตามกำลังของตนไปตลอดชีวิต ให้มีความสัตย์ความจริงตั้งลงไป วันหนึ่งคืนหนึ่งก็เอาอะไรก็ตาม ยามสงบสงัด เราจะเข้าที่ทำความสงบใจไม่ให้มันขาด จะเอาอย่างนั้นตลอดวันตาย สรรณะอื่นข้าพเจ้าไม่เอา นอกจากพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์แล้ว เอาแต่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรรณะที่พึ่งตลอดวันตาย ให้ตั้งต้นจากนี้ไป ทำไป หรือไหว้พระก็ตาม ย่อก็มี อย่างพิสดารก็มี ถ้ามีกิจจำเป็นเราจะลุก ก็ไม่ลุกไปเฉยๆ ลุกขึ้นแล้วก็ต้องไหว้ อรหัง สวากขาโต สุปฏิปันโน อย่าให้มันขาด เวลามันมาก ก็ทำอย่างพิสดาร เราถืออะไร ให้ถือจริงๆ จัง ให้มีความสัตย์ความจริง